

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน และการพ้นสภาพ ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพ การเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Factors Affecting Achievement in Course Enrollment and Studenthood Termination of Undergraduate Students at-risk Condition of Studenthood Termination at Mahasarakham University

วลัญชพร ขาวไสว¹

Warunchaporn Khansawai¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี 3) เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี ที่มีระบบการศึกษา

---

¹ นักวิชาการศึกษา ชำนาญการ กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Educator, Professional Level, Division of Registration Mahasarakham University

และชั้นปี แตกต่างกัน 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต จำนวน 313 คน ซึ่งได้มาโดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต จำนวน 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.32 ถึง 0.82 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 2) แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต จำนวน 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.41 ถึง 0.81 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และ 3) แบบสัมภาษณ์ จำนวน 24 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม คือ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา โดยนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2) ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี คือ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3) นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี ที่มีระบบการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการลงทะเบียนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการลงทะเบียนเรียนไม่แตกต่างกัน และนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตมีระบบการศึกษา

และชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตไม่แตกต่างกัน

4) แนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรมีการขยายจำนวนที่นั่งของกลุ่มรายวิชาที่เต็ม เพื่อรองรับจำนวนนิสิตที่ต้องการลงทะเบียนเรียนเพิ่ม ควรปรับปรุงระบบและประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ให้สามารถรองรับการเข้าใช้ระบบได้มากขึ้น ใช้งานได้ง่ายและสะดวก รวดเร็ว และควรพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ช่วยเหลือและแนะนำนิสิตในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์การลงทะเบียนเรียน, ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา, นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต

Abstract

This research aimed to 1) investigate factors affecting course enrolment achievement among undergraduate students who are at-risk of being terminated from student status 2) study relationship of the factors affecting achievement in course enrolment and factors affecting the undergraduate students who are at-risk of being terminated from student status, 3) compare the factors affecting achievement in course enrolment and factors affecting the undergraduate students who are at-risk of being terminated from student status by considering education types and years and 4) study guidelines to improve course enrolment. Samples in this research consisted of 313 undergraduate students who were at-risk of being terminated from student status. The researcher's used the Random sampling Stratified Technique, and tools used to collect data were: 1) a questionnaire on factors affecting course enrolment with 25 items having discriminating power (r_{xy}) ranging from 0.32 to 0.82 with reliability of 0.92. 2) a questionnaire on the factors affecting

undergraduate students at-risk of being terminated questionnaire with 25 items having discriminating power (r_{xy}) ranging from 0.41 to 0.81 with reliability of 0.95 and 3) an interview questionnaire with 24 items Statistics used in this survey were percentile, means, S.D. and Two-way ANOVA.

The result of the research was as follows;

1) Factors affecting achievement in course enrolment and factors affecting the undergraduate students who are at-risk of being terminated from student status are listed as family, personal reasons, and education institution as undergraduate students who are at-risk of being terminated from student status agreed with factors affecting achievement in course enrolment as overall and in each aspect at a high level and agreed with factors affecting the end of student status as overall and in each aspect at a moderate level.

2) Factors affecting achievement in course enrolment and factors affecting the undergraduate students who are at-risk of being terminated were family, personal reasons, and education institution as status had positive relationship at 0.01 level of statistical significance.

3) The undergraduate students who are at-risk of being terminated from student status with different education systems agreed with factors affecting achievement in course enrolment differently at 0.05 different years of study did not present different opinions regarding and the undergraduate students who are at-risk of being terminated from student status with different years of study and education systems did not present different opinions regarding the factors affecting the end of student status.

4) Guidelines, to improve course enrolment and end student status of at-risk students at Mahasarakham University, suggested increments of seating numbers in courses in order to serve students' demand and improve system and server efficiency for better reliability..

Keywords :) investigate factors affecting on course enrolment achievement, factors affecting the undergraduate students who are at-risk of being terminated from student status.

บทนำ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา มุ่งเน้นพัฒนามนุษย์ให้เกิดความรู้ ความสามารถเฉพาะทางสำหรับการประกอบอาชีพ การศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่ได้มีบทบาทมากขึ้นในการกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม การเตรียมคนให้พร้อมที่จะนำเทคโนโลยีและวิทยาการดังกล่าวมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพได้ จะต้องผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและมีจำนวนมากพอที่จะรองรับเทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ ได้ ปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มากขึ้น มีการจัดรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการเรียน (นรินทร์ ยุวดีนิเวศ. 2547 : 1) การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นกระบวนการสร้างคนให้มีคุณค่าเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม โดยพัฒนาทั้งทักษะ

ด้านวิชาการ ทักษะคิด ความคิด ความเชื่อ และอุดมการณ์ตลอดจนพฤติกรรมของบุคคลให้มีความสามารถในการดำรงชีวิตในฐานะปัจเจกชนได้อย่างเป็นสุข สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น จึงถือได้ว่าการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยพัฒนาประเทศ ช่วยเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสังคม และยกระดับมาตรฐานชีวิตของประชาชนในสังคมให้สูงขึ้น

มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีพันธกิจ จัดการศึกษาและวิชาชีพชั้นสูงโดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา เน้นกระบวนการเรียนการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สร้างผลิตผลจากงานวิจัยที่เป็นองค์ความรู้ใหม่และมีคุณภาพในทุกสาขาวิชา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และนำไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม ซึ่งส่งผลให้มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มีการ

จัดรูปแบบการลงทะเบียนเรียนเป็นกระบวนการหรือกลไกในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการกำหนดขั้นตอนกระบวนการหรือวิธีการเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน กำหนดจำนวนหน่วยกิตที่นิสิตระดับปริญญาตรีสามารถลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา การลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทน และการขอเพิ่ม ขอลด ขอเปลี่ยนแปลง และขอถอนรายวิชาเรียนเป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกำหนดให้นิสิตลงทะเบียนเรียนด้วยตนเองผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการเลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและเลือกรายวิชาโดยอิสระตามความต้องการ โดยมีระยะเวลาในการลงทะเบียนเรียนประมาณ 7 – 14 วัน และกำหนดให้ชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียนผ่านธนาคารและชำระผ่านฝ่ายการเงินของมหาวิทยาลัย

การลงทะเบียนเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยมหาสารคามจะมีกองทะเบียนและประมวลผล เป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในการดำเนินการและดูแลระบบการลงทะเบียนเรียนของนิสิตให้มีประสิทธิภาพ และมีการกิจกรรม

การดูแลระบบฐานข้อมูลหลัก ระบบฐานข้อมูลการลงทะเบียนเรียน ระบบฐานข้อมูลรายวิชา ระบบฐานข้อมูลตารางเรียน ตารางสอน และตารางสอบ ปฏิทินการศึกษา ผังค่าใช้จ่าย การให้บริการตอบคำถาม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับลงทะเบียนเรียน เพื่อให้การลงทะเบียนเรียนของนิสิตนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพสูงสุด และเนื่องจากในแต่ละปีการศึกษา มีจำนวนนิสิตเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ระบบลงทะเบียนเรียนไม่สามารถรองรับการทำรายการต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทะเบียนเรียนในช่วงที่ปฏิทินการศึกษากำหนด จึงพบประเด็นปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในแต่ละภาคการศึกษา จากข้อมูลสถิติของกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องพ้นจากสภาพนิสิตในช่วงระหว่างปีการศึกษา 2555 – 2559 จำนวนทั้งสิ้น 5,694 คน โดยแยกตามปีการศึกษา ดังนี้ 1) ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1,389 คน 2) ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,657 คน 3) ปีการศึกษา 2557 จำนวน 975 คน 4) ปีการศึกษา 2558 จำนวน 861 คน (กอง

ทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2558 : 41) 5) ปีการศึกษา 2559 จำนวน 812 คน และมีนิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2560 จำนวน 4,479 คน การพ้นจากสภาพนิสิตถือว่ามียัตตราที่สูง มีผลทำให้มหาวิทยาลัยสูญเสียทรัพยากรต่าง ๆ ในการบริหารจัดการสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเสียโอกาสในการสร้างคนที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ส่วนผู้เรียนต้องเสียทุนทรัพย์ เสียเวลา และที่สำคัญ คือ เสียขวัญและกำลังใจในการถอยหลังเพื่อไปเริ่มต้นใหม่ ในขณะที่การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น นิสิตกลุ่มดังกล่าวจึงปฏิเสธการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ประกอบกับเหตุผลส่วนตัว ครอบครัว สังคม สถาบัน รวมถึงภาวะเจ็บป่วย ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพ ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการ

พ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่มีประโยชน์ในด้านวิชาการงานทะเบียน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนางานพัฒนาการให้บริการ หรือพัฒนาการบริหารจัดการงานวิชาการของมหาวิทยาลัย และแนวทางการลดจำนวนการพ้นสภาพการเป็นนิสิต ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน

และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของ นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนา การเป็น นิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการ ศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน

4. เพื่อศึกษาแนวทางการ พัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนา การเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขอบเขตของการวิจัย

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อผล สัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการ พัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการ พัฒนา การเป็นนิสิตในระดับปริญญา ตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตัวแปรที่ ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. การศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ใน การลงทะเบียนเรียนและปัจจัยที่มีผลต่อ การพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อ การพัฒนา การเป็นนิสิต

1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลง ทะเบียนเรียนและการพัฒนาของ นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนา การ

เป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย มหาสารคาม ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้าน เหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ในการ ลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยง ต่อการพัฒนา การเป็นนิสิตในระดับ ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.2.2 การพัฒนาของ นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนา การเป็น นิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผล ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน และ ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิต

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ระบบการศึกษา

2.1.2 ชั้นปี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อผล สัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิต ที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนา การเป็น นิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย มหาสารคาม ด้านครอบครัว ด้านเหตุผล ส่วนตัว และด้านสถานศึกษา

2.2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อ การพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อ การพัฒนา การเป็นนิสิตในระดับ

ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และ
ด้านสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 4,479 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 7 เมษายน 2560)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 313 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 39)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็น นิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แบบสอบถาม

แบ่งออกเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต

ตอนที่ 4 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด (Open Ended Questions) ซึ่งแบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92 และแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95

2. แบบสัมภาษณ์ เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการฟื้นฟูสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี จำนวน 1 ฉบับ ใช้สัมภาษณ์นิสิตกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. เตรียมแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ และทำหนังสือขอความร่วมมือจากหน่วยงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างนิสิตลงทะเบียนเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี จำนวน 313 คน และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 16 คน ตามที่กำหนดไว้แล้ว

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากนิสิต คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรวจสอบจำนวนและความถูกต้อง เมื่อตรวจสอบแล้ว จากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการตามระเบียบวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และหาร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตและปัจจัยที่มีผลต่อการฟื้นฟูสภาพ ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายเป็นระดับปัญหา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยคำตอบแบบสอบถาม ดังนี้ ค่าเฉลี่ย ระดับความคิดเห็น

- 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3. การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment Correlation และการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรีที่มีระบบการศึกษา และชั้นปี แตกต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ (Post HOC) ด้วยวิธีของ Scheffe' โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ผลศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

1. นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และนิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านสถานศึกษา และด้านเหตุผลส่วนตัว ตามลำดับ (ดังแสดงในตาราง 1 - 2)

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความ

สัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันจำนวน 3 คู่ ได้แก่ ด้านครอบครัวกับด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านครอบครัวกับด้านสถานศึกษา และด้านเหตุผลส่วนตัวกับด้านสถานศึกษา (ดังแสดงในตาราง 3 - 4)

3. นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการลงทะเบียนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยนิสิตระบบปกติมีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตระบบพิเศษและนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการลงทะเบียนเรียนไม่แตกต่างกัน (ดังแสดงในตาราง 5 - 6)

นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีระบบการ

ศึกษาและชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาสภาพการเป็นนิสิตไม่แตกต่างกัน (ดังแสดงในตาราง 7)

4. แนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรมีการขยายจำนวนที่นั่งของกลุ่มรายวิชาที่เต็มเพื่อรองรับจำนวนนิสิตที่ต้องการลงทะเบียนเรียนเพิ่ม ควรปรับปรุงระบบและประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ให้สามารถรองรับการเข้าใช้ระบบได้มากขึ้น ใช้งานได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว และควรพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้ช่วยเหลือและแนะนำนิสิตในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียน ของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านครอบครัว	4.02	0.64	มาก
2	ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.74	0.59	มาก
3	ด้านสถานศึกษา	3.90	0.68	มาก
	โดยรวม	3.88	0.52	มาก

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านครอบครัว	3.40	1.06	ปานกลาง
2	ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.07	0.78	ปานกลาง
3	ด้านสถานศึกษา	3.34	0.89	ปานกลาง
	โดยรวม	3.26	0.81	ปานกลาง

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตัวแปร	$\bar{X}$	ผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตโดยรวม (Y_1)	ด้านครอบครัว (x_1)	ด้านเหตุผลส่วนตัว (x_2)	ด้านสถานศึกษา (x_3)
		3.88	4.02	3.74	3.90
ผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตโดยรวม (Y_1)	3.88	-	0.843**	0.777**	0.856**
ด้านครอบครัว (x_1)	4.02		-	0.458**	0.644**
ด้านเหตุผลส่วนตัว (x_2)	3.74			-	0.466**
ด้านสถานศึกษา (x_3)	3.90				-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตัวแปร	$\bar{X}$	การพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตโดยรวม (Y_2)	ด้านครอบครัว (x_4)	ด้านเหตุผลส่วนตัว (x_5)	ด้านสถานศึกษา (x_6)
		3.26	3.40	3.07	3.34
การพ้นสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตโดยรวม (Y_2)	3.26	-	0.892**	0.897**	0.886**
ด้านครอบครัว (x_4)	3.40		-	0.688**	0.658**
ด้านเหตุผลส่วนตัว (x_5)	3.07			-	0.737**
ด้านสถานศึกษา (x_6)	3.34				-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ของปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษาและชั้นปี แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig.
ระบบการศึกษา	4.264	2	2.132	8.212	0.000
ชั้นปี	1.655	3	0.552	2.125	0.097
ระบบการศึกษา * ชั้นปี	1.683	3	0.561	2.161	0.093
ความคลาดเคลื่อน	78.669	303	0.260		
Corrected Total	85.405	311			

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (Post Hoc) วิธีการของ Scheffe' เพื่อเปรียบเทียบ ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษาแตกต่างกัน

การลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต	ระบบการศึกษา	$\bar{X}$	ระบบปกติ	ระบบพิเศษ	ระบบเทียบเข้า
			3.94	3.69	3.94
	ระบบปกติ	3.94	-	0.247*	0.001
	ระบบพิเศษ	3.69		-	0.246
	ระบบเทียบเข้า	3.94			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิต ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษาและชั้นปี แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig.
ระบบการศึกษา	0.475	2	0.237	0.365	0.695
ชั้นปี	2.043	3	0.681	1.046	0.372
ระบบการศึกษา * ชั้นปี	4.277	3	1.426	2.190	0.089
ความคลาดเคลื่อน	197.903	304	0.651		
Corrected Total	204.548	312			

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามสามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และ

ด้านสถานศึกษา ดังนี้

1) ด้านครอบครัว ปัจจัยส่วนมากมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวมีความคาดหวังต่ออาชีพนิสิตเมื่อสำเร็จการศึกษา เนื่องจากส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตร มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่ออาชีพนิสิตเมื่อสำเร็จการศึกษา การได้งานทำของนิสิตภายหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อนิสิตจะได้มีอาชีพการงานที่ดี มีการศึกษาที่ดี ความเป็นอยู่ที่ดี ช่วยแบ่งเบาภาระของครอบครัว และเป็นที่พักของครอบครัว

ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาลักษณ์ บุญชาติ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา นิสิตและสมัครเข้าศึกษาใหม่ในสถาบัน เดิมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย มหาสารคาม พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ที่ส่งผลมากที่สุด คือ บิดา-มารดาหรือผู้ ปกครองตั้งความหวังที่จะให้นิสิตจบการ ศึกษาในระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัย มหาสารคาม

2) ด้านเหตุผลส่วนตัว ปัจจัย ส่วนมากมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ ในการลงทะเบียนเรียนในระดับมาก ผล การวิจัยพบว่า นิสิตมีความต้องการลง ทะเบียนเรียนเก็บหน่วยกิต รายวิชาให้ ครบตามแผนการเรียน เนื่องจาก มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มีการ กำหนดระยะเวลาในการศึกษาตามข้อ บังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี จึงมีผลให้ นิสิตต้องเรียนตามแผนหรือเก็บ หน่วยกิตเพื่อให้ครบหลักสูตรที่กำหนด ไว้ เพื่อสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่ กำหนดไว้ของแต่ละหลักสูตร ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของสวิสดี วิชระ โภชน์ (2559 : 249) ได้ศึกษาการศึกษา รูปแบบการให้บริการด้านการลง ทะเบียนเรียนระดับปริญญาตรีใน

มหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ พบว่า นิสิตนักศึกษา สามารถเลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชา ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและเลือก รายวิชาโดยอิสระตามความต้องการ โดย มีระยะเวลาในการลงทะเบียน ประมาณ 7 - 14 วัน นั้น เนื่องจากมหาวิทยาลัย ได้กำหนดขั้นตอน กระบวนการ และวิธี การลงทะเบียนเรียนตามข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศของมหาวิทยาลัย

3) ด้านสถานศึกษา ปัจจัย ส่วนมากมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ ในการลงทะเบียนเรียนในระดับมาก ผล การวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนมี ประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่ สอนเป็นอย่างดี เนื่องจากมหาวิทยาลัย มหาสารคาม มีการจัดการศึกษา โดยมุ่ง เน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา การผลิต บัณฑิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและมี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีการสร้าง ผลผลิตจากงานวิจัยที่เป็นองค์ความรู้ ใหม่และมีคุณภาพในทุกสาขาวิชา เพื่อ สนับสนุนการเรียนการสอน การบริการ วิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และนำไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม ดังนั้นคุณภาพการสอนของอาจารย์ ผู้สอนถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วย

เพิ่มพูนและนำพาการเรียนของผู้เรียนให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ อาจารย์ผู้สอนจึงควรพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้ก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมศักดิ์ สินธุระเวชฎี (2542 : 100) กล่าวว่า การเข้าสู่คุณภาพการศึกษา คุณลักษณะของผู้สอนที่คุณลักษณะของผู้สอนที่จะต้องทำให้มี ต้องประกอบด้วย รักการสอน เข้าใจผู้เรียน มีจิตสำนึกในหน้าที่ และความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ นักแก้ปัญหา และสามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีทัศนคติเชิงบวก รู้วิธีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดเวลา มีความรู้ในเรื่องสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ โครงสร้างทางสมอง การทำงานของสมอง จิตวิทยาการเรียนรู้อื่นๆ มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ สามารถใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้อื่นๆ และเทคนิคการเรียนรู้อื่นๆ ของผู้เรียนแต่ละคน

นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็น นิสิต ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิต โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านครอบครัว

ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา ดังนี้

1) ด้านครอบครัว ปัจจัยส่วนมากมีผลต่อการพ้นสภาพของนิสิตในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกในครอบครัวมีความขัดแย้งกันเสมอ เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่หอพัก ไม่ได้ปฏิสัมพันธ์กับคนในครอบครัวหรือผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง นิสิตมีการใช้ชีวิตอิสระ ติดเพื่อน ขาดความเข้าใจและความอบอุ่นจากผู้ปกครองหรือได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง เมื่อพิจารณาปัจจัยพื้นฐานด้านการศึกษาของผู้ปกครองอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มีการศึกษาที่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จึงมีผลต่อการให้คำแนะนำแก่บุตรที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี เพราะการเรียนแตกต่างไปจากการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษา ตลอดจนไม่สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ อุตตมะบุรณ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลการเรียนของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

สังคม ครอบครัว และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การได้รับความรัก ความเข้าใจและความอบอุ่นจากผู้ปกครอง การได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ต่อผลการเรียนของนักศึกษา

2) ด้านเหตุผลส่วนตัว ปัจจัยส่วนมากมีผลต่อการพัฒนาของนิสิตในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า นิสิตเข้าห้องเรียนไม่ทันเวลา เนื่องจากนิสิตแบ่งเวลาไม่เป็นในการเรียน ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ ปรับตัวไม่ได้กับสังคมในมหาวิทยาลัย เลือกเรียนสาขาวิชาที่ไม่ถนัด ผลการเรียนต่ำ ส่วนใหญ่เกิดจากไม่ใส่ใจหรือไม่ตั้งใจในการเรียน ส่งงานอาจารย์ผู้สอนไม่ครบวางแผนเวลาในการเรียนไม่เป็น มีการอ่านหนังสือน้อย ไม่เข้าใจเนื้อหา รายวิชาที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษตร เมืองทอง (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวกับนักศึกษาด้านการเรียนอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักศึกษาแบ่งเวลาเรียนไม่เหมาะสม ขาดการวางแผนการเรียนที่ดี

3) ด้านสถานศึกษา ปัจจัยส่วนมากมีผลต่อการพัฒนาของนิสิตในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนไม่มีทักษะ ประสิทธิภาพ และการใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีรูปแบบการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก จากการเรียนที่มีจำนวนนิสิตเพิ่มมากขึ้น จึงต้องมีการพัฒนาในห้องเรียนไปสู่การเรียนในห้องเรียนขนาดใหญ่ จึงมีการนำสื่อการเรียนการสอนเข้ามาใช้ในการสอน เพราะสื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอนเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงต้องมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการนำสื่อเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนและนิสิตสามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงอาจทำให้อาจารย์ผู้สอน ไม่มีความชำนาญหรือทักษะการใช้สื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพันธ์ศักดิ์ พลสารมย์ และคณะ (2543 : 3) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ในด้านผู้

สอน คือ ผู้สอนมักมีการสอนแบบบรรยาย โดยสอนแบบการถ่ายทอดความรู้ แต่ไม่ถ่ายทอดความคิดเป็น ทำเป็น มุ่งเน้นการท่องจำ ไม่สามารถปลูกฝังการรักที่จะเรียนรู้ เน้นภาคทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติ ขาดทักษะและเทคนิคในการผลิตและใช้อุปกรณ์การสอน ขาดการเรียนรู้การสอนที่สอดคล้องกับความจริง การเรียนการสอนเน้นด้านปริมาณมากกว่าคุณภาพในเชิงจริยธรรม การใช้วิธีสอนเป็นกลุ่มใหญ่เป็นวิธีที่ทำให้ครูและศิษย์ไม่ค่อยมีความใกล้ชิด

2. ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา ดังนี้ 1) ด้านครอบครัว คือ ครอบครัวมีความคาดหวังต่ออาชีพนิสิตเมื่อสำเร็จการศึกษา เนื่องจากผู้ปกครองมีความคาดหวังต่ออาชีพนิสิตเมื่อสำเร็จการศึกษา การได้งานทำของนิสิตภายหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อนิสิตจะได้มีอาชีพการงานที่ดี 2) ด้านเหตุผลส่วนตัว คือ นิสิตมีความต้องการลงทะเบียนเรียนเก็บหน่วยกิต

รายวิชาให้ครบตามแผนการเรียน เนื่องจากนิสิตต้องเรียนตามแผนหรือเก็บหน่วยกิตเพื่อให้ครบหลักสูตรที่กำหนดไว้ เพื่อสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ของแต่ละหลักสูตร และ 3) ด้านสถานศึกษา คือ อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี เนื่องจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์มาก จึงเป็นเหตุจูงใจต่อการตัดสินใจในการลงทะเบียนเรียน จากปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็นนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตติารีย์ สุโธ๊ะ (2559 : 96 - 98) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักศึกษา ดังนี้ ปัจจัยด้านผู้เรียน

คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน มีความจำเป็นอย่างมากที่สถานศึกษาควรจะศึกษาเจตคติของผู้เรียนต่อการเรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน คือ ครูมีความเข้าใจเรื่องหลักสูตร และวิธีการจัดการเรียนการสอน มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์มาก รู้ถึงแนวการสอนที่ดี จึงทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ที่ดี ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปถึงผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นของผู้เรียนด้วย และปัจจัยด้านสถานศึกษา คือ การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอน สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านสถานศึกษา ดังนี้ 1) ด้านครอบครัว คือ สมาชิกในครอบครัวมีความขัดแย้งกัน ไม่เข้าใจกัน เนื่องจากนิสิตอาศัยอยู่หอพักมากกว่าอยู่กับครอบครัว เมื่อมีปัญหาในการ

เรียน ไม่สามารถขอคำแนะนำ ค่าปรึกษาข้อคิดในการแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ได้จากผู้ปกครอง 2) ด้านเหตุผลส่วนตัว คือ นิสิตเรียนในคณะ/สาขาที่ไม่ตรงกับ ความสนใจหรือความถนัดของตนเอง จึงมีผลทำให้ไม่ตั้งใจเรียน เข้าห้องเรียนไม่ทันเวลา และ 3) ด้านสถานศึกษา คือ อาจารย์ผู้สอนไม่มีทักษะ ประสบการณ์ และการใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อนิสิตประสบปัญหาดังกล่าวและมีการใช้ชีวิตที่อิสระ ปรับตัวไม่ได้กับสังคมในมหาวิทยาลัย อาจส่งผลต่อการพัฒนาสภาพของนิสิตได้ จากปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการพัฒนาสภาพของนิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาการเป็นนิสิตได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปาริชาติ อุตตมะบุรณ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม ครอบครัว และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การได้รับความรัก ความเข้าใจและความอบอุ่นจากผู้ปกครอง การได้รับความแนะนำจากผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ต่อผลการเรียนของนักศึกษา และสอดคล้องกับผลการ

วิจัยของชนสาร จอมพุทรา (2553 : 80) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเนืองเหนือ 5 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ของครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยเฉพาะสมาชิกในครอบครัวมีความห่วงใยรักใคร่ผูกพันกับนักศึกษา มีความเข้าใจในความรู้สึก เอาใจใส่ให้การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันปรับตัวเข้าหากันระหว่างสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนมีส่วนทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดี แต่ครอบครัวที่ไม่มีเวลาเอาใจใส่ในตัวนักศึกษา ผู้ปกครองไม่มีเวลากับนักศึกษาในการปรึกษา และไม่มีการเอาใจใส่ดูแลในเรื่องการเรียน การทำกิจกรรม หรือการบ้านที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

3. นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการผันสภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีระบบการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการลง

ทะเบียนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนิสิตระบบปกติ มีความคิดเห็นต่อการลงทะเบียนเรียนแตกต่างกับนิสิตระบบพิเศษ เนื่องจากนิสิตระบบปกติเป็นนิสิตที่ได้รับการคัดเลือกมาโดยวิธีโควตาโดยตรงและผ่านระบบการคัดเลือกกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (Admissions) ซึ่งส่วนใหญ่นิสิตระบบปกติจะมีพื้นฐานความรู้จบมาจากมัธยมศึกษาตอนปลาย นิสิตระบบพิเศษเป็นนิสิตที่ได้รับการคัดเลือกมาโดยคณะ / วิทยาลัย ดำเนินการเอง นิสิตเข้าศึกษาในระบบการศึกษาหรือมีช่องทางการเข้าศึกษาที่แตกต่างกัน จึงมีผลทำให้มีความคิดเห็นต่อการลงทะเบียนเรียนแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2560 : 91 - 93) ว่าด้วยการรับเข้าเป็นนิสิต ประเภทนิสิตและสภาพนิสิต ได้แก่ ระบบปกติ เป็นนิสิตที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในระบบปกติตามประกาศมหาวิทยาลัยหรือของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ระบบพิเศษเป็นนิสิตที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในระบบพิเศษตามประกาศมหาวิทยาลัย

และระบบเทียบเข้าจะต้องเป็นผู้สำเร็จ การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูงหรือเทียบเท่า

นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้น สภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการลงทะเบียนเรียนไม่ แตกต่างกัน เนื่องจากมหาวิทยาลัย มหาสารคามมีการกำหนดให้การลง ทะเบียนเรียนต้องดำเนินการผ่านระบบ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด นิสิตสามารถ เลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชาตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนดและเลือกรายวิชา โดยอิสระตามความต้องการ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของสวัสดิ์ วิชระโกชน (2559 : 249) ได้ศึกษาการศึกษารูปแบบการให้ บริการด้านการลงทะเบียนเรียนระดับ ปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า โดยมีระยะเวลาในการลงทะเบียน ประมาณ 7 – 14 วัน โดยมหาวิทยาลัยได้กำหนดขั้นตอน กระบวนการ และวิธีการลงทะเบียน เรียนตามข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศ ของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยได้ พัฒนาระบบการลงทะเบียนเรียนโดย การกำหนดให้นิสิตนักศึกษาลงทะเบียน เรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

เป็นหลัก ซึ่งสามารถลงทะเบียนเรียนที่ใดก็ได้ที่สามารถเข้าสู่ระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต นิสิตนักศึกษาบัณฑิตยศาสตร์ รายวิชาเพื่อลงทะเบียนเรียนในแต่ละ ภาคการศึกษาจากแผนการศึกษาที่ มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ และจะต้องลงทะเบียนเรียนภายในระยะเวลาที่ มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในปฏิทินการ ศึกษา

นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้น สภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีระบบการ ศึกษาและชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการพ้นสภาพการเป็น นิสิตไม่ แตกต่างกัน เนื่องจากมหาวิทยาลัย มหาสารคามได้มีหลักเกณฑ์การพ้นจาก สภาพนิสิต ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย มหาสารคาม ว่าด้วยการศึกษาระดับ ปริญญาตรี โดยมหาวิทยาลัยมีการใช้ หลักเกณฑ์การพ้นจากสภาพนิสิตเป็น เกณฑ์เดียวกันทั้งหมดกับนิสิตทุกระบบ การศึกษาและทุกชั้นปีในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงทำให้นิสิต ที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพการเป็น นิสิต มีแนวความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการพัฒนาการลงทะเบียนเรียนและการพ้นสภาพของ นิสิตที่มีความเสี่ยงต่อการพ้นสภาพ

การเป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรมีการขยายจำนวนที่นั่งของกลุ่มรายวิชาที่เต็ม เพื่อรองรับจำนวนนิสิตที่ต้องการลงทะเบียนเรียนเพิ่ม ควรปรับปรุงระบบและประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ให้สามารถรองรับการเข้าใช้ระบบได้มากขึ้น ใช้งานได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว และควรพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้ช่วยเหลือและแนะนำนิสิตในการลงทะเบียนเรียนและการฟื้นฟูสภาพของนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสวัสดิ์ วิชระโกชน์ (2555 : 123 - 127) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาระบบการลงทะเบียนเรียน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่าแนวทางการพัฒนาระบบการลงทะเบียนเรียน ได้แก่ ควรมีการกำกับ ติดตาม ควบคุมดูแล และเฝ้าระวังระบบการลงทะเบียนเรียนไม่ให้ล้มบ่อยครั้ง มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ควรแบ่งช่วงการลงทะเบียนเรียนให้เหมาะสม ควรพัฒนาเว็บไซต์รวมถึงระบบไม่ให้ขัดข้อง และมีความรวดเร็ว ควรกำหนดให้การลงทะเบียนเรียนที่ละชั้นปี และควรเพิ่มความสามารถของ Server ให้สามารถรองรับผู้ใช้บริการจำนวนมากได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 มหาวิทยาลัยควรนำผลการวิจัยไปวางแผนหรือบริหารจัดการด้านการลงทะเบียนเรียนและพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

1.2 กองทะเบียนและประมวลผลควรนำผลการวิจัยไปต่อยอดเพื่อพัฒนาระบบการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ และสามารถรองรับการเข้าใช้งาน การลงทะเบียนเรียนได้ดียิ่งขึ้น

1.3 คณะ และหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน ควรพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำ ดูแล หรือช่วยเหลือนิสิตในเรื่องการลงทะเบียนเรียนและการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนและการฟื้นฟูสภาพของนิสิตในระดับประกาศนียบัตร ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก เพื่อเป็นข้อมูลในภาพรวมประกอบการวางแผนและการบริหาร

จัดการของมหาวิทยาลัย

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนและการพัฒนาของนิสิต ครอบคลุมผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม ประกอบด้วย นิสิต บุคลากร อาจารย์ ผู้บริหาร และผู้ปกครองเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกสามารถนำไปต่อยอดและพัฒนา กลไกการลงทะเบียนเรียนและการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการส่งเสริมจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สนับสนุนทุนวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ประเทพา รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน ผู้อำนวยการคลินิกวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แกมกาญจน์ สมประเสริฐศรี รองคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ คณะวิทยาการสารสนเทศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ และนางอรอนงค์ เมฆพรรณโอภาส ผู้อำนวยการกองทะเบียนและประมวลผล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2560). *คู่มือนิสิตระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2560*. มหาสารคาม : โรงพิมพ์คลังน่านานาวิทยา.
- กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2558). *รายงานประจำปี 2558*. มหาสารคาม : โรงพิมพ์คลังน่านานาวิทยา.
- กัญญาลักษณ์ บุญชาติ. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทัศนคติและสมัครเข้าศึกษาใหม่ในสถาบันเดิมของนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. รายงานการวิจัย. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เกษร เมืองทอง. (2554). *สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- จิตารีย์ สุโธ๊ะ. (2559). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนสาร จอมพุกธา. (2553). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ วศ.บ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- นรินทร์ ยุวดีนิเวศ. (2547). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โปรแกรมวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*. รายงานการวิจัย. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปาริชาติ อุตตมะบุรณ. (2542). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์, วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และทิพย์รัตน์ สีเพชรเหลือง.
(2543). รายงานวิจัยการพัฒนาระบบการเรียนรู้อินเทอร์เน็ตระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชณี. (2542). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สวัสดิ์ วิชระโกชน์. (2559). การศึกษารูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียน
ในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ. รายงานการวิจัย. มหาสารคาม : กองทะเบียนและประมวลผล
สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สวัสดิ์ วิชระโกชน์. (2555). สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาระบบการ
ลงทะเบียนเรียน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. รายงานการวิจัย. มหาสารคาม :
กองทะเบียน และประมวลผล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.